УДК 004.774:378

Сендецька Ю.Р., Козуб П.А.,
магістрант, доцент, кандидат технічних наук, кафедра МСТ, Харківський національний університет радіоелектроніки

АНАЛІЗ ІНФОРМАЦІЙНИХ КАТЕГОРІЙ ТА ЇХ ІЄРАРХІЧНОГО РОЗМІЩЕННЯ НА ВЕБРЕСУРСАХ КАФЕДР

Summary: This paper examines the hierarchical organization of information on 20 department websites of Kharkiv National University of Radio Electronics to identify information categories and determine their frequency and placement within website structures. The results highlight the most common categories of educational information and compare them to students' needs.

Keywords: department websites, information architecture, website hierarchy, navigation structure, information categories, content analysis, higher education.

Вебсайти структурних підрозділів закладів вищої освіти виконують в першу чергу інформаційну функцію, надаючи абітурієнтам ознайомлення з освітніми програмами, а студентам – актуальну інформацію про навчальний процес. Однак їхня структура та навігація можуть відрізнятися навіть у межах одного університету. Метою роботи є визначення найпоширеніших інформаційних категорій вебресурсів кафедр ХНУРЕ та характерних рівнів їхнього розміщення для подальшого вдосконалення структури сайтів.

Актуальність дослідження полягає в необхідності враховувати інформаційні потреби студентів під час організації структури кафедральних вебресурсів, а не лише забезпечувати наявність відповідного вмісту.

Було обрано 20 вебсайтів кафедр ХНУРЕ, серед яких 8 розроблено на основі шаблону IT-студією «Rubika», 2 – засобами WordPress, інші 10 – унікальні

розробки. Для опису структурної ієрархії даних ресурсів було використано підхід Djonov [1], за яким ієрархія визначається змістовим підпорядкуванням сторінок, а прямі посилання можуть пропускати її рівні. Також враховано розмежування глибини сайту та кількості рівнів меню за El Mimouni та MacDonald [2]. Положення сторінок визначалося за змістовою вкладеністю, навігацією та оформленням, а не за URL, breadcrumbs чи кількістю переходів.

Головну сторінку було позначено як L1, наступні рівні визначалися за вкладеністю розділів (L2-L4+). При аналізі розрізнялися розділи з власною сторінкою і без неї, інформаційні сторінки та зовнішні посилання. У результаті було реконструйовано ієрархії 20 вебресурсів.

На основі назв розділів і сторінок за допомогою ШІ було виділено 138 попередніх категорій. Із використанням принципів індуктивного якісного контент-аналізу за Майрінгом [3] їх було узагальнено до 75 категорій із визначеннями та прикладами назв сторінок, що дозволило порівнювати структури різних сайтів.

Було побудовано матрицю відповідності 75 категорій і 20 вебресурсів із зазначенням рівнів їхнього розміщення. Для категорій, представлених на кількох рівнях, фіксувалися всі значення. Позначка «-» означає відсутність категорії в реконструйованій структурі, але не відсутність самої інформації на сайті, адже перехресні посилання можуть приховувати фактичну ієрархію вебресурсу [1].

Було підраховано кількість і частку сайтів, де вона представлена, а також відсотковий розподіл за рівнями ієрархії. Якщо категорія зустрічалася на кількох рівнях, було враховано найближчий до головної сторінки. П’ять найпоширеніших категорій наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Поширеність інформаційних категорій та їх розподіл за рівнями ієрархії

Категорія	**Сайти, n**	**Поширеність, %**	**L1, %**	**L2, %**	**L3, %**	**L4+, %**
Співробітники	20	100,0	0,0	25,0	75,0	0,0
Новини та події	20	100,0	5,0	75,0	20,0	0,0
Наукова діяльність	20	100,0	0,0	60,0	35,0	5,0

Продовження таблиці 1

Про кафедру	19	95,0	0,0	78,9	21,1	0,0
Силабуси	19	95,0	0,0	10,5	68,4	21,1

За результатами опитування 937 студентів University of Colorado Boulder [4], найбільш затребуваною є інформація про обов'язкові дисципліни (79%), дисципліни поточного й наступного семестрів (56%), силабуси (52%) та відомості про професійні перспективи (41%).

Проведене дослідження кафедр ХНУРЕ показало, що найпоширенішими інформаційними категоріями є «Співробітники», «Новини та події» й «Наукова діяльність» (100%), «Про кафедру» та «Силабуси» (95%). Новини найчастіше розміщуються на другому рівні ієрархії (75%), а співробітники та силабуси – на третьому (75% і 68,4% відповідно).

Отже, найпоширенішими в структурах вебресурсів кафедр ХНУРЕ є категорії, присвячені діяльності кафедри, тоді як опитування студентів [4] показує насамперед потребу в навчальній інформації. Це означає необхідність краще підкреслювати в ієрархічній структурі та навігації такі категорії, як «Навчальні плани», «Навчальні дисципліни», «Силабуси» та «Працевлаштування».

Список використаної літератури

1. Djonov E. Website hierarchy and the interaction between content organization, webpage and navigation design: A systemic functional hypermedia discourse analysis perspective. *Information Design Journal*. 2007. Vol. 15, No. 2. P. 144–162. DOI: https://doi.org/10.1075/idj.15.2.07djo.

2. El Mimouni H., MacDonald C. M. Culture and information architecture: A study of American and Arab academic websites. *Proceedings of the Association for Information Science and Technology*. 2015. Vol. 52, No. 1. P. 1–4. DOI: https://doi.org/10.1002/pra2.2015.145052010091.

3. Mayring P. Qualitative Content Analysis. *Forum Qualitative Sozialforschung / Forum: Qualitative Social Research*. 2000. Vol. 1, No. 2. Art. 20. DOI: https://doi.org/10.17169/fqs-1.2.1089.

4. Porter A., Katlubeck L. *Departmental Websites: Full Report*. Boulder : University of Colorado at Boulder, 2009. 10 p. URL: https://www.colorado.edu/assett/sites/default/files/attached-files/assett-department-website-report-full-final.pdf (дата звернення: 05.10.2026).